

GAZETA LWOWSKA.

Z **Dotatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie: Bez pocztą: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Inscrycja w półkolumnie, drukiem german, 7 centów od wiersza. — Reklamacyje są wolne od opłaty pocztowej.**

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej pocztą. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

*Ofiary na utworzenie korpusu ochotników w obwodzie kolonij-
skim (C. d.)*

III. W powiecie *Horodeńskim* złożyli WW.: Dr. Antoni Janocha, właściciel dóbr Strylcze 50zł.; Mikołaj baron Romaszkan, właściciel dóbr w Horodence 220zł.; w Horodence: Jakób Czestynski, g. k. proboszcz 15zł. 75c.; Dominik Osadea, orm. k. proboszcz 6zł. 30c.; Michał Romaszkan, orm. kat. kapłan świecki 2zł. 10c.; Józef Menzel, chirurg 5zł.; Henryk Smoliński, właściciel gruntowy 5zł. 25c.; Józef Müller, piekarz 5zł. 25c.; Ignacy Pasieczanski, właściciel domu 5zł.; Józef Lewicki, właściciel domu 5zł. 25c.; Grzegorz Axentowicz 5zł. 25c.; Rozalia Axentowicz, tegoż małżonka 2zł. 10c.; Eliasz Mitkiewicz, właściciel domu 5zł. 25c.; Karol Fiszer, właściciel składu tytoniu 4zł. 20c.; Karolina Lewicka, wdowa po proboszczu 1zł. 5c.; chrześcijańska gmina 160zł.; żydowska 200 zł.; Benjamin Dankner, kupiec 30zł.; właściciele domu: Berl Hartenstein 10zł.; Mojżesz Hersch Scherzer 10zł.; Josel Schechter 5zł.; Salman Gitter 5zł.; Baruch Hulles 5zł.; Abraham Zummer 5zł. 25c.; Schloma Ohlinger 5zł. 25c.; Jukel Kalmus 10zł.; Leisor Eismann 10zł. 50c.; Gedali Preminger 10zł.; Froim Seifer 5zł. 25c.; Icek Roster 3zł.; Alter Rath 3zł.; dalej Chaim Hersch Weich, kupiec 5zł. 25c., właściciele domu: H. Ber Dankner 5zł.; Fischel Lampner 5zł. 25c.; Aba Kugelmass 10zł.; Ignacy Krzysztofowicz, właściciel dóbr w Jasienowie połnym 55zł.; Chaskel Tetler, dzierżawca propinacyi w Jasienowie połnym 10zł.; Jakubowicz, właściciel dóbr w Głuszkowie 20zł.; Wartanowicz, właściciel dóbr w Głuszkowie 20zł.; Kalixt książę Poniński, właściciel dóbr w Czerniatynie 100zł.; Józefa Krzczunowiczowa, dzierżawczyni dóbr Czerniatyna 10zł. 50c.; Krzysztof Czuczawa, właściciel dóbr Wierzbowa 55zł.; Chaskel Schlusser, dzierżawca propinacyi w Wierzbowa 5zł.; Ludomir Cieński, właściciel dóbr Okna 15zł.; p. Lipska, właścicielka części dóbr Okna 5zł.; Cirl Knoll, dzierżawca propinacyi w Oknie 5zł.; Romaszkan, właściciel dóbr w Tyszkowcach 55zł.; Feibisch Hafter, dzierżawca propinacyi w Tyszkowcach 5zł.; Olga hrabina Koziobrodzka, właścicielka dóbr Olejowa Koronów 5zł. 25c.; Hersch Reiter, dzierżawca propinacyi w tych dobrach 5zł.; Mendel Vogel, dzierżawca propinacyi także w tych dobrach 5zł.; p. Krzczunowiczowa, właścicielka dóbr w Olejowy Królówce 42zł.; Józef Mateczyński, dzierżawca 10zł. 50c.

Sprawy krajowe.

(Zakaz wyprowadzania koni odwołany w Rosyi.)

Lwów, 20. sierpnia. Cesarsko-rosyjski rząd zniósł wydany w ciągu wojny zakaz wyprowadzania koni z Rosyi, i od dnia 11go b. m. można przez komorę w Radziwiłowie wprowadzać znowu konie bez przeszkody do Galicyi.

(Obchód urodzin Jego Mości Cesarza w Wiedniu. — Losowanie obligacyi.)

Wiedeń, 19. sierpnia. W dzień urodzin Jego c. k. Apost. Mości celebrował Jego Eminencya kardynał książę Arcybiskup wiedeński o 11tej godzinie rano w kościele św. Szczepana; na mszy znajdowali się Ich Excellence ministrowie i radcy państwa, cywilne i wojskowe znakomości, rada gminy i magistrat i bardzo znaczna liczba pobożnych ze wszystkich stanów, którzy w gorących modłach błagali błogostawieństwa nieba dla swojego Monarchy.

Tegoż samego dnia o 8mej godzinie rano na cześć urodzin Najjaśniejszego Pana była na placu musztry na Glacis wojskowa parada kościelna, na którą wyruszył cały tutejszy garnizon pod dowództwem komendanta korpusu armii fml. księcia Edwarda Liechtenstein. Wojsko było ustawione w trzy kolumny; w pierwszych dwóch piechota, w trzeciej jazda i artylerya.

Po mszy świętej defilowało wojsko przed Jego Excelencyą fm. baronem Hess.

Liczne tłumy widzów zgromadziły się na tę wojskową uroczystość, której świetność podwyższyła obecność Ich cesarzewicz.

Mości Arcyksiążąt Albrechta, Karola Ferdynanda, Wilhelma Leopolda, Zygmunta i Rainera i Ich królewicz. Mości książąt Modeny i Toskany.

— Dnia 1. września b. r. odbędzie się o 10tej godzinie przed południem w wyznaczonym na to lokalu w domu bankowym przy Singerstrasse 23cie losowanie numerów obligacyi długu państwa, które są zawarte w wyciągniętych na dniu 1. czerwca b. r. 102 seryach zaciągniętej w roku 1839 pożyczki państwa w kwocie 30,000.000 złr.

Wykaz stanu

austryackiego banku narodowego na dniu 1. sierpnia 1859.

	zł.	c.	zł.	c.
Stan czynny.				
Moneta brzęcząca i szlaby	76.709.747	85		
Eskomptowane efekta, przypadłe				
między 5 i 92 dniami	42.784.578	55		
detto w Pradze 2.563.339zł. 72c.				
detto w Bernie 2,499.174zł. 47c.				
detto w Peszcie 2.840.921zł. 77c.				
detto w Tryeście 1.365.000zł. —c.)				
detto w Wiedniu 3.056.116zł. 89c.)				
detto we Lwowie 873.359zł. 65c.				
Eskompt. w Gracu 974.911zł. 51c.				
detto w Linzu 610.428zł. 51c.				
detto w Ołomuńcu 744.142zł. 61c.				
detto w Opawie 483.325zł. 60c.				
detto w Kronsztad. 935.387zł. 15c.				
detto w Klagenfurc. 320.585zł. 72c.				
detto w Krakowie 233.605zł. 63c.				
detto w Lublanie 359.665zł. 1c.				
detto w Fiumie 790.353zł. 54c.				
detto w Debreczyn. 260.152zł. 96c.				
detto w Temesw. 500.112zł. 4c.				
detto w Reichenberg. 396.706zł. 99c.				
detto w Iusbruku 106.400zł. —c.	19.918.789	77	62.703.368	32
Zaliczki na deponowane według statutów krajowe obligacye splecalne najdalej za 90 dni	58.689.960	—		
detto w filialnych zakładach pożyczkowych	4.870.000	—		
Pożyczka za hipoteka	46.798.056	4.5		
Należące do banku obligacye indemnizacyjne	23.074.537	5		
Raty spleatne towarzystwa południowej kolei państwa, lombardo-weneckiej i centralno-włoskiej kolei	30.000.000	—		
Fundowany dług państwa na splecenie pieniędzy papierowych w. w. a mianowicie:				
a) po 4% uprocentowany 23.917.177zł. 19c.				
b) nieuprocentowany	26.658.539zł. 55c.		50.575.716	74
Dobra skarbowe, służące bankowi narodowemu za hipoteka	99.200.000	—		
Zaliczki na zadysponowaną najwyższem rozporządzeniem z d. 29. kwietnia b. r. pożyczkę	118.000.000	—		
Zaliczki w srebrze na mocy najwyższych postanowień z 19. kwietnia b. r. na niedaną jeszcze część angielskiej pożyczki z roku 1859	20.000.000	—		
Stan funduszu rezerwowego w papierach publicz.	10.879.636	44		
Stan funduszu pensyi w akcyach bankowych	1.256.728	38		
Wartość gmachu bankowego i innych aktywów	18.809.099	58		
Suma	621.566.850	40.5		

Stan bierny.

Obieg banknotów, a mianowicie w banknotach wal. austr.	304,054.705	zł.	—
Obieg w bankn. m. k. 20 zł.		zł.	c.
154,585.081 à 105 zł.	162.314.335	zł.	5c. 466.369.040
Listy zastawne w obiegu	33.951.665	—	
Fundusz rezerwowy	9.401.321	19	
Fundusz pensyi	1.223.597	75.5	
Niepodniesione jeszcze dywidendy, majace się splecać asygnacye, tudzież saldi bieżących rachunków	1.377.756	41	
Fundusz banku	109.243.470	—	
Suma	621,566.850	40.5	

Hiszpania.

(Wiadomości bieżące.)

Madryt, 11go sierpnia. Cholera w Murzyi ustaje. W innych prowincjach stan zdrowia jest całkiem dobry. Dzienniki nieprzyjające towarzystwu kanalizacji rzeki Ebro, obawiają się, aby nie przedłożono kortezom „wyłącznie hiszpańskiego“ projektu względem ukończenia kanalizacji tej rzeki. — Drukarze i wydawcy pism podali do rządu prośbę o znizenie celi przywozowych od zagranicznego papieru, dla wysokiej ceny wyrobu hiszpańskiego. Słychać, że redaktorowie dzienników przyłączają się do tej prośby. — Anglicy pracują nad wzmocnieniem fortyfikacji Gibraltaru.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Posiedzenia z 12. sierpnia.)

London, 16. sierpnia. Gdy Jej Mość Królowa i książę Albert z familią przepędzili noc z piątku na sobotę w zatoce Yarmouthu, odплыli wysocy państwo z braskiem dnia do Kanału na wyspę Jersey i wylądowali o pół do 11. rano, ażeby zwiedzić St. Hilliers, stolicę wyspy. Królowa zwiedziła w towarzystwie księcia, królewskich dzieci i ministra spraw wewnętrznych kolegium Wiktoryi, potem wsiadła znowu na okręt, wylądowała po południu w zatoce St. Aubym, jechała wyspą aż do St. Catherini i wróciła do swojego jachtu w pobliżu Mont Orgueill. Tu przenocowano, a następnego dnia udano się w dalszą podróż do Guernsey, gdzie familia królewska wysiadłszy na ląd, pojechała do domu wicegubernatora wyspy, z kąd zwiedzano także i warownię. Wieczorem pojechali wysocy państwo do Aldernay a wczoraj o 11. godzinie wróciła królewska familia do Osborne przy dobrem zdrowiu. Fregatę „Emerald“ wysłano naprzód a sir Cornevall Levis pozegnał Królowę na placu wylądowania i powrócił do stolicy, gdzie wczoraj po południu była rada ministeryalna. Będzie to zapewne jedna z ostatnich, gdyż prezydent ministrów zamysła już z końcem tego tygodnia odjechać do dóbr swoich Broadland.

— Wycieczka Królowy i księcia Alberta jachtem „Victoria and Albert“ potrwa zapewne trzy do czterech dni.

Court Journal pisze: Ile nam wiadomo odwiedzi Wielki książę Konstanty po swoim odjeździe z Ryde Cesarza Napoleona w Biaritz.

— Na posiedzeniu Izby niższej dnia 13. sierpnia odpowiada lord Russell na zapytanie p. Gregson'a co do traktatu zawartego z Chinami, że p. Bruce (brat lorda Elgina) udał się do Pekinu dla otrzymania ratyfikacji traktatu. Rząd angielski zamierza domagać się od Cesarza chińskiego dopełnienia traktatu i wysłania do Anglii posła zawierzytelniwego.

P. Ajrton zapytuje, jakie też kroki przedsięwzięto, by od rządu portugalskiego otrzymać wynagrodzenie za grabież okrętu „Herald“, a od Porty wysokiej wynagrodzenie strat poniesionych przez poddanych angielskich w Dzedda.

Lord John Russell odpowiada, że przesłano już obydwie te domagania się wynagrodzenia, lecz potąd sprawa ta jeszcze zalega.

P. Griffith zapytuje sekretarza państwa spraw zewnętrznych, czy też według ostatnich wiadomości zawsze jeszcze jest tego przekonania, że ani Francya ani Austrya nie zamierza wprowadzać dynastyi dawniejszych w Parmie, Modenie i Toskanii przemocą oręcza; tudzież czyli ma wyrażne na to dowody, że w Parmie ogłoszono republikę czerwoną?

Lord John Russell odpowiada, że dawniej już oświadczył się co do znaczenia wszystkich tych doniesień urzędowych, jakie rząd angielski otrzymał względem zamiarów rządu francuskiego i austriackiego w obec księstw włoskich. Później nie otrzymał żadnych dalszych uwiadomień urzędowych, a ile mu wiadomo nie zmienił się stan rzeczy od czasu dawniejszego oświadczenia jego. Co do kwestyi drugiej tedy rząd nie ma żadnych bliższych wiadomości o pogłoskach wiedeńskich rozszerzonych podobno przez ludzi prywatnych. Po dalszych rozprawach mniej ciekawych wezwano deputowanych do wysłuchania mowy od tronu. Odczytano ją, i tem zakończono sesję z roku 1859.

Francya.

(Bióro prasy. — Wystąpienie armii włoskiej. — Armia włoska. — Ułaskawienie.)

Paryż, 16. sierpnia. Według *Correspondance Haras* składa się dyrekcya prasy teraz z czterech oddziałów. W oddziale administracyi przewodniczy pan Devousart, w oddziale prasy francuskiej pan Sauvignac, w oddziale prasy zagranicznej pan Gourdon; oddział pism obnośnego handlu nie ma jeszcze szefa. Pan de la Gueronniere ma także do pomocy dwóch audytorów rady stanu, panów Lacoste-Duvivier i de Poncy.

— O pochodzie uroczystym dnia 14. b. m. armii włoskiej do Paryża pisze *Constitutionnel* między innymi: „Pochód armii włoskiej do Paryża odbył się dnia dzisiejszego całkiem według ogłoszonego programu. Od godziny 7. zrana przeciągały oddziały wojskowe w porządku przepisany w mundurach połowych przez Vincennes, Alfort i Charenton. Już przed bramami Paryża zebrały się znaczne tłumy ludności, które coraz były liczniejsze, im bliżej kolumny lipcowej. Wszystkie domy przyozdobione były choregwiami i kwiatami, w oknach stało pełno widzów, a wnijscia do kamienie były jakby natłoczone. Od obozu do „barriere du Trone“ liczą 3000 metrów, z kąd do Bastyli jest 2000, od Bastyli do placu Vendome 4400, a w ogóle 9600 metrów. Pochód zajmował przeszło

połowę tej drogi. Pierwsze oddziały wojskowe, które przekroczyły barriere du Trone były to szasery z Vincennes z choregwią swą udekorowaną krzyżem legii honorowej. Baryere przeistoczono na łuk tryumfalny, na którym stały wypisane słowa: A l'Empereur — a l'Armée d'Italie — Solferino — Melegnano — Magenta — Turbigo — Palestro — Montebello. Drugi łuk tryumfalny wzniesiono na placu Bastyli kosztem miasta, na którym były także rozmaite napisy. Na słupach zabudowania przedstawiającego główne wnijscia do tumu medyolańskiego, znajdowały się między innymi także i nazwiska wszystkich korpusów, a odnośnie tych pułków, które miały udział w kampanii: 75 pułków lub batalionów piechoty, 38 pułków konnych, 20 oddziałów artylerji i 27 z inżynierji.

Na bulwarach du Temple stał trzeci łuk tryumfalny. Teatra na tym bulwarze jak niemniej i na innych były starannie przyozdobione. Natomiast jednak nie przyozdabiano dawnych bram zwycięskich St. Martin i St. Denis. Od tego miejsca były domy i bulwary przyozdobione z coraz większem bogactwem i różnaitością. Armia włoska przybyła o godzinie 8 na plac Bastyli. O godzinie 9tej wyruszył Cesarz przy odgłosie dział w hotelu inwalidów z Tuileryów, i udał się ulicą Rivoli ku Bastyli. Miał na sobie mundur generała dywizji i jechał na tym samym koniu, którego dosiadł podczas bitwy pod Magenta i Solferino. Oprócz licznego sztabu generalnego asystowały Cesarzowi dwa szwadrony stu-gwardzistów. U Bastyli przyjmowali go marszałkowie Baraguay d'Hilliers i Regnault de Saint Jean d'Angely. Następnie rozpoczął się pochód przez bulwary, podczas którego witano Cesarza z nadzwyczajnem uniesieniem radości, i z większem jeszcze, niż w pochodzie jego ku Bastyli. Po przybyciu Cesarza na plac Vendome powitał Cesarz Jej Mość Cesarzowę i jej damy, i zajął miejsce naprzeciw kolumny dla odbycia przeglądu wojskowego. Na balkonie znajdował się także i Cesarzewicz. Ze wszystkich wojsk powitała publiczność najzyczliwiej rannych, którzy pochód rozpoczynali. Przyglądano się też ciekawie choregwiom po większej części mocno poszarpanym. Uważano to szczególnie, że choregwie 91 pułku, który ja pod Solferino widział być bardzo zagrożoną, i tylko ze stratą 500 żołnierza, t. j. połowy ówczesnego stanu swego zdołał ocalić — składa się tylko z małej szmatki wielkości dloni. Przed zakończeniem pochodu zaczął padać deszcz ulewny; publiczność jednak niestępowała z miejsca, a wkrótce niebo się znowu wypogodziło. Zamieszania niebyło najmniejszego, a ile nam potąd wiadomo, nie wydarzył się także i żaden przykry wypadek, gdyż policya pochwyciła wszelkie możliwe środki ostrożności. Pochód wojska skończył się o godzinie 3ciej po południu.

— O zajęciu krajów włoskich przez wojska francuskie podaje *Monitor* następujące wyjaśnienie:

„Cesarz postanowił pozostawić w tej chwili armię 50.000 żołnierza w Lombardyi, a na utworzenie wojsk tych przeznaczył Najjaśniejszy Pan trzecie dywizye 1, 3 i 4. korpusu, tudzież korpus 5ty. Okazuje się więc z tego, że korpus 5ty, co był pod wodzą księcia Napoleona, nie będzie mieć udziału w pochodzie wojsk z armii włoskiej, chociaż należy do korpusu tego 3ci pułk zuawów, który w świetnej walce pod Palestro zabrał nieprzyjacielowi 8 dział. Korpus 5ty, jak niemniej i inne oddziały wojskowe pozostające we Włoszech, tudzież 1 pułk cudzoziemski wysłany na Korsykę pocieszają się zapewne tą myślą, że Cesarz o nich nie zapomina, i że w każdym wypadku i na każdym miejscu spełniają jego wolę.“

— Amnestya wygładana z 15. sierpnia rozciąga się na 898 skazanych, „którzy się znajdują w kolonjach karnych, w bagnu, w domach centralnych i po innych więzieniach, i w tem miejscu kary odznaczyli się dobrem postępowaniem“, zaczem przyzwolono dla nich ulaskawienie, zmniejszenie kary i jej złagodzenie. Również ulaskawiono 229 więźniów „skazanych na różne kary za popełnione zbrodnie, przestępstwa i przekroczenia.“ Czyli w liczbie ulaskawionych znajdują się także i więźnie polityczni, o tem nie ma żadnej wzmianki wyraźnej. Jeden z dzienników nadreńskich wyraźnie to zaprzecza.

Włochy.

(Garybaldi. — Stan rzeczy w parmeńskim. — Ustąpienie sekretarza państwa Antonellego. — Doniesienie z Bononii.)

Niektóre dzienniki zawierają wiadomość o przyjęciu przez rząd sardyński dymisji Garybaldego uzasadnionej „przyczynami od rządu niezależnemi.“ *Indipendente* donosi oraz, że Garybaldi objął naczelné dowództwo całej w środkowych Włoszech siły zbrojnej. Spodziewano się go 12. lub 13. b. m. w Parmie. — *Gaz. di Parma* ogłasza dekret względem zaciągnięcia pożyczki przymusowej w sumie 2.400.000 franków.

— O stosunkach w Parmie przytacza *gazeta wiedeńska* następującą korespondencję parmeńską z dziennika *Union*:

„Stosunki nasze coraz są przykrzejsze i z wielką obawą spoglądamy na postęp wpływów republikańskich. Stronnictwo sardyńskie straciło widocznie na znaczeniu, a najważniejsze posady urzędowe obsadzono jawnymi zwolennikami Mazziniego. Kilku przełożonych gminy należy do tego stronnictwa, a oficerowie gwardji narodowej są także takiego ducha. Obawa wszystkich ludzi spokojnych i dobrze myślących wzmagają się codziennie, zwłaszcza wzniecana coraz liczniejszymi demonstracyami pospółstwa wyuzdanego, których nie tylko nikt nieposkramia, lecz nadto władzcy terazniejsi zachęcają tłumy te jawnie do nowych jeszcze zbrodni.“

Ludzi najgodniejszych wydano teraz na pośmiewisko i przesładowanie, tak że już z pomieszkania swego nie mogą pokazać się

publicznie. Tłumy oblegają ich domy i miotają przeciw nim groźby i przekleństwa. Wieczorem zapalają wielkie ognie przed ich drzwiami, rzucają na płomień ogromne przewrota słomiane mające wyobrażać warkocze. i palą je śród wrzawy i urągania. Warkocze te (code) są podrzeźnieniem przezwiska uszczypliwego „Codini,“ którem mianują stronników porządku i słuszności. Takie to są usposobienia gawiedzi parmeńskiej!

Takich przyjemności doznają teraz najzaciejsze i najznakomitsze w kraju familie jak n. p. Pallavicini, Zileri, Boselli, Caimi itd. Lecz i na tem jeszcze nie koniec; wyprawiają im także i takzwaną muzykę kocią, z których jedna trwała przez całe dwie godziny w biały dzień przed pomieszkaniem zacnej damy i szanownej wdowy po ostatnim prezydencie rady państwa, p. Soldati.

Dawniejszego ministra finansów, p. Lombardini, jednego z najznakomitszych mężów w kraju, człowieka szlachetnego i liberalnego, a przytem krajowi wielce zasłużonego, napadnięto temi dniami na ulicy podczas powrotu jego z wili do miasta. zezłono go i ścigano, i zaledwie zdołał ukryć się w domu swoim i zatrzaśnięciem bramy zabezpieczyć się od dalszej napaści. Tłuszcza zaślepiona wytlukła mu w końcu jeszcze kamieniami wszystkie szyby u okien!

Taki to porządek panuje teraz w Parmie! Dziwne więc musiały sprawić wrażenie rozprawy dzienników francuskich, a mianowicie *Patric*, gdzie utrzymywano, że tak osoby jak i własność doznają w Parmie poszanowania powszechnego.

W tej mierze przytoczyć by jeszcze można jeden z dawniejszych wypadków, jaki się tutaj wydarzył.

Dnia 10. czerwca, tegoż dnia, kiedy w moc życzliwych rozporządzeń księżny-rejentki odstąpiło wojsko od zamiaru zbrojnego przytłumienia rokoshu i odeszło ku granicy, by miastu Parmie oszczędzić klęsk wojny domowej — uderzyła ludność na pomieszkania oficerów, którzy razem z żołnierzami oddalili się w zupełnym porządku, wyłamała drzwi wszędzie i przyswoiła sobie broń znalezione.

Dnia 11. tego miesiąca powołał generał naczelny do Parmy batalion stojący u granicy południowej niedaleko Pontremoli. Kiedy batalion ten stanął już przed bramami miejskimi, przyzwolił komendant jego, major Bonzi, na żądanie deputacji wysłanej i po złożeniu uroczystego przyrzeczenia, jako oficerowie i żołnierze przyjęci będą życzliwi — na rozbrojenie się tego oddziału, który też niewzłocznie miał być rozpuszczony. Wszystko to odbyło się z największą karnością; wojsko wkroczyło bez broni do miasta, a za niem wszedł i major. Lecz zaraz przy wejściu do miasta wystrzelono do niego z broni ręcznej i skaleczono go lekko. Następnie otoczyła go tłuszcza szaleńców, z których jeden ugodził go bagnietem w piersi. Poobdzierano mu ordery i oznaki jego stopnia wojskowego, a nawet zdjęto mundur z niego. i śród wrzawy i zgietku wleczono dwie godziny ulicami, a w końcu osadzono go w więzieniu, gdzie tego i następnego dnia wtrącono jeszcze dwóch innych oficerów z jego batalionu.

Tak rokoshanie w Parmie dotrzymują słowa danego, i tak się obchodzą z współobywatelami swoimi.

Słusznie więc oburzają się tutaj na rząd miejscowy, który na takie zdrożności dozwala. A jednak zdaje się to być dopiero początek zaciekłości stronnictwa Mazziniego.

Spodziewać się jednak, że ludzie spokojniejsi i dobrze myślący uprzykrzywszy sobie nareszeie te gwałty, wystąpią z większą niż potąd stanowczością, i przywróceniem łagodnych rządów księżny-rejentki uczynią zadość życzeniu przeważnej większości mieszkańców, i położą koniec wszystkim intrygom i zabiegom niektórych rokoshan i ich przywódców, którzy na wszystko mogliby się odważyć.“

— *G. di Roma* podaje w następujących wyrazach znaną już z telegraficznej depeszy wiadomość o ustąpieniu Jego Eminencyi kardynała sekretarza państwa Antoneli z prezydencji w radzie państwa:

„W zamiarze usunięcia Jego Eminencyi kardynała sekretarza państwa Giacomo Antonelli z prezydencji w radzie państwa zniósł Jego Świątobliwość Papież ustawę z dnia 10. września 1850 r. i prezydentem rady państwa mianował Jego Eminencyę kardynała Camillo di Pietro.“

— Do *Times* piszą z Bononii pod dnim 8. b. m., że rewolucyjne uzbrajanie się wcale tam nie ustaje. Porozumienie z teraźniejszymi władcami w Toskanii i Modenie ma być zupełne i spodziewają się wkroczenia 5000 ludzi toskańskiego wojska, które przebywa z Modeny; to wojsko zastąpić ma piemontkie wojska. Mezzacapo stoi w Forli na czele 6000 ludzi; także i w Cesenie, Rimini, aż do wąwozu la Cattolica stoją silne oddziały; Roseli sam dowodzi oddziałem z 300 ludzi.

Niemce.

(Wniosek za reformą związku niemieckiego.)

Mnichów, 12. sierpnia. Na propozycję deputowanego Weiss uchwalila izba deputowanych względem wniosku Völk'a (reforma związku z silną centralną władzą i zastępstwem ludowem) po kilkogodzinnej debacie większością 87 przeciw 45 głosom przejść do porządku dziennego. Na posiedzeniu wydziału, który przedtem obradował nad wnioskiem, oświadczył minister spraw zewnętrznych baron Schrenk, że w najnowszych wypadkach nie może dostrzedz dostatecznego powodu do wniesienia zaproponowanego życzenia, gdyż co spowodowało ów wniosek, nie jest brak zasadniczych ustaw związku, ale niewykonywanie tych ustaw. Nie przeczy, że konstytucya związkowa zdolną jest dalszego rozwinięcia, utrzymuje

jednak, że rozwinięcie w sposób wyrażony we wniosku jest niepodobnem przy terażniejszych stosunkach. Zdaje mu się, że do rządu nie należy znosić żadnego życzenia, którego przeprowadzenie jest niepodobnem.

Turcyja.

(Bank otomański. — Angielska flota pod Alexandryą. — Poseł perski. — Wiadomości bieżące)

Konstantynopol, 6. sierpnia. Dziennikowi *Pesther Ll.* donoszą, że Sułtan podpisał dekret na założenie otomańskiego banku. Kapitał akcyi ma wynosić milion funtów sztr., których jedną połowę uzbierają w kraju, a druga połowę w Anglii. — Według wiadomości, które parostatek Lloyd'a „Stadium“ przywiózł do Tryestu, zastanowiło to w Konstantynopolu co miała znaczyć angielska eskadra pod Alexandryą. Teraz nadeszły w tej mierze oświadczenia, że przy wyprawianiu angielskich statków wojennych do Alexandryi było tylko życzenie złożyć Sułtanowi dowód poważania, jeżeliby podróż swą, jak z początku było słychać, do Egiptu rozciągnął. — Generał Daoud Khan, nadzwyczajny poseł Szacha perskiego przy cesarsko-austriackim dworze, wracając do Teheranu, przybył do Konstantynopola. Wiezie z sobą własnoręczne pismo Jego Mości Cesarza Franciszka Józefa do Szacha, tudzież wielki krzyż orderu św. Szczepana w brylantach. Davud Khan sam otrzymał wielki krzyż orderu Franciszka Józefa. — Krwawe zatargi między Czerkiesami, którzy wywedrowali z Rosyi i tymczasem umieszczeni są w Konstantynopolu, z kąd mają być wyprawieni na kolonizacyę w poblize Ismidu, następnie niepomyślne ucieczki między aresztantami arsenału, wywołały pogłoskę różnych spisków i t. p. *Journal de Constantinople* zaprzecza temu. — Książe katolickich Mirydytów, Bib Doda Basza, który przyjechał do Konstantynopola, zamierza usprawiedliwić się z pewnych potwarzy, które na niego rzucono. U Porty doznał najżyczliwszego przyjęcia.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wenecya, 16. sierpnia. Podług doniesienia tutejszej gazety rządowej wynosi agio srebra tylko jeszcze 9%.

Paryż, 18. sierpnia. Dzisiejszy *Monitor* ogłasza dekret cesarski, który znosi wszelkie upomnienia, wydane dotąd dziennikom. Cesarz i Cesarzowa odjechali wczoraj wieczorem w góry pyrunejskie. Do 5. września pozostaną w St. Sauveur, a potem pojedą do Biaritz. Poczyniono już potrzebne kroki do wykonania dekretu amnestyi.

Berlin, 18. sierpnia. Król przespał i tę noc spokojnie, i sen pokrzepił znacznie jego siły.

Berlin, 19. sierpnia. Król spał zeszłej nocy twardo z małemi przerwami; osłabienie zmniejszyło się cokolwiek, ale zresztą jest stan zdrowia jednakowy.

Turyn, 18. sierpnia. Jego Mość Król powrócił tu z Medyolanu.

Florencya, 17. sierpnia. Wykluczenie panującego domu w Toskanii uchwalilo rewolucyjne zgromadzenie narodowe 168 głosami. Kilku deputowanych przedłożyło wnioski za przyłączeniem Toskanii do Piemontu.

Zuryk, 17. sierpnia. Wczoraj była półtoragodzinna konferencya, na której znajdowali się tylko pełnomocnicy Francyi i Austrii. — Wczorajszego wieczora przyjechała do Berny Cesarzowa matka rosyjska.

Najnowsza poczta lewantyńska na Tryest.

Konstantynopol, 13. sierpnia. Sułtan otrzymał rosyjski order św. Andrzeja. — Thouvenel był na prywatnej audyencyi u Sułtana. — Rozbicie wielu okrętów w ostatnich czasach spowodowało rząd, wydać surowe przepisy ostrożności względem paropływów tureckich. — Komisya finansowa miewa co środe posiedzenia. — Zohrab, dawniej jenerałny konsul w Londynie, mianowany został jenerałnym konzulem tureckim w Rzymie.

Smyrna, 12. sierpnia. Turecka eskadra ewolucyjna pod dowództwem Mchameda Baszy stoi od 6. b. m. na kotwicy przy wyspach Ourlak.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 20. sierpnia.

Hotel Kuhna: PP. Beck Arnold, dr. medycyny i chirurgii, i Beck Wilh., dr. medycyny, z Przemyśla.

Dnia 21. sierpnia

Hotel rosyjski: Pietruski Teofil, z Błonia. — Praweckii Eust., z Skolego. — Cywiński Miecz., z Telaczy. — Hr. Baworowski Wacł., z Koltowa.

Hotel europejski: Łukranów Jakób, ces. ros. radca dworu, z Pragi. — Osmiałowski Szymon, z Janczyna.

Hotel Langa: Komorowski Aug., ces. ros. podpułk., z Rosyi.

Pod koleją żelazną: Stephano Józef, c. k. porucz., z Werony. — Budzyński Leon, z Korzelicy.

Hotel krakowski: Wysocki Flor., z Hrehorowa. — Schäfer Eduard, c. k. prełożony powiatowy, z Glinian.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 20. sierpnia.

PP. Br. Brückmann Ludwik, do Manasterca. — Paluszyński Józef, do Ulicka.

Dnia 21. sierpnia.

PP. Grubenthal Teod., c. k. prełożony obw., do Karlsbadu. — Czerniakowski Józef, do Żółkwi. — Zawadzki Jan, do Friejówki. — Wiśniewski Tadeusz, do Krystynopola. — Grochowski Kaz., do Rożysk. — Patrowicz Kas., do Wołoszkowa. — Hohendorf Eust., do Bar. — Hr. Leduchowski Tyb., do Krakowa. — Nakwaski Jan, do Polski. — Abgarowicz Teod., do Bertyszowa.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 19. sierpnia.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do n° Reaun.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza według wilgno- 'nego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	327.51	+ 14.6°	87.0	południowy sł.	pogoda
2. god. po poł.	327.84	+ 23.4°	58.7	połud.-zach.	pochmurno
10. god. wiecz.	327.87	+ 17.8°	79.6	"	pogoda

T E A T R.

Dziś na scenie niemieckiej melodramat czarodziejski: „Der Verschwender“ (Marnotrawca).

Kurs lwowski.

Dnia 20 sierpnia

		gotówka		towarem	
		zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	47	5	54
Dukat cesarski	" "	5	55	5	61
Półimperyal zł. rosyjski	" "	9	38	9	58
Rubel srebrny rosyjski	" "	1	81	1	88
Talar pruski	" "	1	74	1	79
Polski kurant i pięciozłotówka	" "	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez	82	—	82	75
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne	kup n/w	74	—	74	75
5% Pożyczka narodowa	"	78	—	79	—

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 20. sierpnia

1. Dług publiczny. A. Państwa. W walucie austriackiej po 5% za 100 zł. —. Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 79.—. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —. Z konwersji kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 73.75; po 4½% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 19. sierpnia.

Dług publiczny.

A. Państwa.

	pien.	towar.
W austr. wal. po 5% za 100 zł.	69.—	69.25
Z pożyczki narodow. po 5% za 100 zł.	78.—	78.25
Z roku 1851, ser. B. po 5% za 100 "	—	—
Metaliki po 5% za 100 zł.	73.—	73.25
ditto. " 4½% za 100 zł.	65.—	65.50
Przeznacz. do wylos. z r. 1834 za 100 zł.	296.—	300.—
" 1839 " 100 "	116.—	117.—
" 1854 " 100 "	108.50	109.—
Renty Como po 42 lir. austr.	14.75	15.25

B. Krajów koronnych

Obligacje indema. po 5% za 100 zł.	pien.	towar.
Nizszej Austrii	94.—	95.—
Węgier	73.—	74.—
Banatu Temeskiego, Krocacy i Sławonii	72.—	72.50
Galicyi	73.—	73.50
Bukowiny	71.—	71.50
Siedmiogrodu	71.50	72.—
innych krajów koronnych	80.—	88.—
Z klauzulą losowania w r. 1867	—	—

Akcyje.

Banku narodowego sztuka	888.—	890.—
Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu po 200 zł. wal. austr.	210.—	210.20

pien. towar.

Nizszo-austr. towarzystwa eskomł. po 500 zł. mon. konw.	550.—	553.—
Północnej kolei Cesarza Ferdynanda po 1000 zł. mon. kon.	1800.—	1802.—
Towarzystwa kolei żelaznej państwa po 200 zł. mon. konw. czyli 500 fr.	258.—	258.50
Kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. mon. kon. za 100 zł. (5%) wpłaty	141.—	141.50
Połud.-póln.-niemieckiej kolei komunikacyjnej po 200 zł. m. k.	139.—	139.50
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty	105.—	105.—
Lomb.-weneckiej kolei żelaznej po 570 lir. austr. czyli 192 zł. m. k. z 76 zł. 48 kr. (40%) wpłaty	118.—	119.—
Wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa po 200 zł. czyli 500 frank. z 60 zł. (30%) wpłaty	—	—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	476.—	478.—
Lloyda austr. w Tryeście po 500 "	260.—	265.—

Listy zastawne.

Banku narodowego w mon. kon. 6letnie po 5% za 100 zł.	97.50	98.—
10 " " 5% " 100 "	94.—	95.—
przeznaczone do losowania po 100 zł.	86.—	87.—
na 12 miesięcy 5% za 100 zł.	99.50	100.—
Banku narodowego w wal. austr. przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł.	82.75	83.—

Losy.

Instyt. kredyt. dla handlu i przemysłu po 100 zł. waluty austr. za sztukę	95.75	96.—
Towarz. żeglugi parowej na Dunaju po 100 zł. mon. kon.	103.—	103.50
Esterhazego 40 zł. m. k.	81.—	82.—
Salma 40 " "	39.75	40.25
Palliego 40 " "	38.25	38.75
Clarego 40 " "	35.75	36.25
St. Genois 40 " "	35.75	36.25
Windischgrätza 20 " "	24.50	25.—
Waldsteina 20 " "	25.50	26.—
Keglevicha 10 " "	14.50	15.—

Na 3 miesiące.

Augsburg za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty 5%	101.—	101.50
Frankfurt n. M., za 100 zł. połud.-niemieckiej waluty	101.50	101.75
Hamburg za 100 marko banko 2½%	88.80	89.—
Londyn za 100 funtów szterl. 3%	118.25	118.50
Paryż, za 100 franków 3%	46.80	47.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. mennicze 5 zł.	60 cen.	5 zł. 62 cen.
Korona	16 " 15 "	16 " 18 "
Napoleonor	9 " 41 "	9 " 43 "
Rosyjski imperyal	9 " 65 "	9 " 67 "

po 3% za 100 zł. —; po 2½% za 100 zł. —; po 1% za 100 zł. —. Przeznaczone do losow.: z r. 1834 za 100 zł. —; z r. 1839 za 100 zł. —; z roku 1854 za 100 zł. —. Losowane obligacje dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —; po 4½% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Przeznaczone do losowania obligacje dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. —; po 2½% za 100 zł. —; po 2¼% za 100 zł. —; po 2% za 100 zł. —; po 1¾% za 100 zł. —. Przeznaczone do losowania obligacje dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł. —; po 4½% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. B. Krajów koronnych. Obligacje indemnizacyjne: Nizszej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Banatu Temeskiego, Krocacy i Sławonii —; Galicyi —; Bukowiny —; Siedmiogrodu —; innych krajów koronnych —; z klauzulą losowania w roku 1869 —. Lombardoweneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —.

2. Akcyje. Banku narodowego sztuka 891.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 213.70; nizszo-austr. towarzystwa eskomtowego —; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. —; towarzystwa kolei żelaznej państwa —; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty —; połud.-póln.-niemieckiej kolei komunik. —; kolei Cisy po 200 złr. m. k. —; lomb.-weneck. kol. żelaz. —; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. —; Lloyda w Tryeście po 500 złr. —.

3. Listy zastawne. Banku narod. w mon. konw. na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —; na 6 lat po 5% za 100 zł. —; na 10 lat po 5% za 100 zł. —; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —; w walucie austriackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka —; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wekslowy. Na 3 miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 101.—. Berlin za 100 talarów —. Wrocław za 100 talar. —. Frankfurt n. M. za 100 zł. połudn. niemieck. waluty —. Genua za 100 lirów piemonckich —. Hamburg za 100 marko banko —. Lipsk za 100 talarów —. Liworna za 100 lirów toskańskich —. Londyn za 10 funtów szterl. 117.90. Lugdun za 100 franków —. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Marsylia za 100 frank. —. Paryż za 100 fr. —. Praga za 100 zł. wal. austr. —. Tryest za 100 zł. wal. austr. —. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.

Na 31 dni: Bukareszt za 100 piastrow wołoskich —. Konstantynopol za 100 piastrow tureckich —. Wekslowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 5 57, dukaty ces. pełnej wagi —, korony —, półkorony —.

KRONIKA.

— Znany wirtuoz na skrzypcach, p. Biernacki, dawał dnia 11. b. m. w przejeździe koncert w Stryju przy pomocy kilku dyletantów, i z zebranego czystego dochodu w sumie 172 zł. 44 c. wal. a. ofiarował 50 zł. na zakład Sióstr miłosierdzia w Rozdole, 50 zł. w obligacji indemnizacyjnej dla towarzystwa muzycznego we Lwowie, a resztę dla miejscowych ubogich w Stryju.

Ofiary przesłane towarzystwu patriotycznemu w Wiedniu w ciągu wojny.

Z obwodu Stanisławowskiego ofiarowali:

Niektórzy urzędnicy e. k. władzy obwodowej 41zł. 50c., Nauczyciele z uczniami wyższego gimnazjum w Stanisławowie 30zł. 55c., Kluczeńko Jan, gr. k. proboszcz w Bednarowie 5zł., gmina Bednarów 3zł., Lewicki Emil, gr. k. proboszcz w Majdanie 3zł. 30c., gmina Majdan i Bryń 5zł., Lea Weiss z Tyśmienicy 10zł. austr. wal. w gotówce, Marya Ostermann z Stanisławowa 4 ft. szarp.ii. 100 sztuk kompresów i sztukę płótna na bandaż, Pelagia Fabricius z Stanisławowa 3 ft. szarp.ii i 24 sztuk kompresów, małżonki urzędników, właściciele dóbr i duchowienstwo powiatu Halickiego 42¼/32 ft. szarp.ii, 5 rękawików i 12 łokci płótna, mieszkańcy powiatu w Bohorodczanach 76 ft. szarp.ii, żydzi z Tyśmienicy 33 ft. 4 łuty szarp.ii trojańskiego gatunku, mieszkańcy z Stanisławowa: Abraham Halpern 2 ft. 12 łutów, Bauer Reiter 30 łutów, Chaim Leib Fremder 25 łutów, Jakób Bibring 16 łutów, Ettel Stein 15 łutów szarp.ii.

(Dział gwintowane.) Dzielność nowych dział gwintowanych przechodzi wszystko co dotąd wiadomo, pisze korespondent turyński, Nowa ta broń zmieni zupełnie sposób wojowania. Ustawienie wojsk musi odtąd być inne, gdyż rezerwa nie może zostawać tuż za kolumnami prowadzonymi do boju. Dwunastofuntówki niosą z największą dokładnością na odległość 6000 metrów czyli półtorej mili. Właściwym wynalazcą tej nowej broni jest kapitan Tamisier, były komendant szkoły strzelania w Vincennes. W 1849 roku przedłożył kapitan Tamisier ministrowi wojny najpierw próżne kule podługowatego kształtu. Przyrząd umocowany przy tych kulach był nieco odmienny, jak jest dzisiaj; ale w praktycznym względzie pozostawało jeszcze nie jedno do życzenia. P. Tamisier musiał zaniechać swojej pracy, gdyż był członkiem zgromadzenia prowadzącego i dnia 2. grudnia mianowany został z ramienia narodowego zgromadzenia drugim wodzem w francuskiej armii, gdzie Oudinot, jak wiadomo, był wodzem naczelnym; odtąd żyje na wygnaniu. Kapitan artylerji Treuil, poprawił później wynalazek p. Tamisier, a Cesarz poznawszy natychmiast zalety nowej broni, usunął wszelkie trudności, które znawcy stawiali nowemu przekształceniu francuskiej artylerji. Pułkownik Susanne przyzyszył się do nowej poprawy, i pułkownik Susanne jest oraz wynalazcą nowych ratiet kongrewskich.